

Poznámka sekretariátu:

Tento text vychází z dokumentu
TRADE/WP.7/2003/6/Add.3 Redakční opravy ze dne 7.
ledna 2004.

NORMA EHK OSN FFV-49
týkající se uvádění na trh a kontroly
obchodní jakosti

ANANASŮ

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma platí pro ananasy odrůd (kultivarů) pěstovaných z *Ananas comosus* (L.), které se spotřebiteli dodávají v čerstvém stavu, kromě ananasů určených k průmyslovému zpracování.

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Účelem normy je stanovit požadavky na jakost ananasu ve fázi vývozní kontroly po úpravě a zabalení.

A. Minimální požadavky

Ve všech jakostních třídách, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením uvedeným pro jednotlivé třídy a k dovoleným odchylkám, musí být ananasy:

- celé, úplné s korunou, která může být zkrácena¹ a/nebo ořezána;
- čerstvého vzhledu, včetně koruny, jež musí být bez povadlých, suchých, uvolněných nebo poškozených listů;
- zdravé; nedovolují se produkty napadené hnilobou nebo s poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě;
- čisté, prakticky bez veškerých viditelných cizorodých látek;
- bez vnitřního zahnědnutí;
- v podstatě bez škůdců;
- v podstatě bez poškození způsobeného škůdci;
- bez zjevných skvrn, zejména nezhojených řezů, otlačenin, popálenin, děr nebo prasklin (ať zhojených či nikoli);
- bez poškození způsobeného chlazením nebo vysokou teplotou;
- bez nadměrné povrchové vlhkosti;
- bez veškerých cizorodých zápachů a/nebo chuti.

---

1 „zkrácením“ koruny se rozumí mechanické odstranění růstového hrotu v srdci koruny během období růstu přibližně v době dvou měsíců od sklizně plodu prostřednictvím dláta nebo podobného nástroje. Při správném provedení to na sklizeném plodu nezanechá viditelnou stopu a nevyžaduje se žádné další zvláštní zacházení.

2 „ořezáním“ se rozumí odstranění odumřelých, zvadlých nebo poškozených listů po sklizni, a to buď ručně nebo ostrou čepelí. Koruny lze zcela odstranit, pouze je-li tak výslovně stanoveno konkrétním obchodním odbytištěm.

U plodu se stopkou (stonkem), nesmí být stopka (stonek) delší než 2,0 cm³ a řez musí být příčný, rovný a čistý.

Ananasy musí být tak vyvinuté a v takovém stavu, aby:

- vydržely přepravu a manipulaci a
- mohly být doručeny do místa určení v uspokojivém stavu.

B. Požadavky na zralost

Plody musí být fyziologicky zralé, tj. bez známek nezralosti (nejasné barvy, bez chuti, s nadměrně porézní⁴ dužninou) nebo přezrálosti (nadměrně prosvítající či fermentovaná dužnina).

Na příčném řezu plodem nesmí být patrná příliš vláknitá⁴ dužnina či dužnina s nedostatkem aroma.

„Oka“ musí být dobře vyplněná v závislosti na vlastnostech odrůdy.

Ananasy musí být opatrně sklizeny a musí dosahovat přiměřeného stupně zralosti v souladu s kritérii platnými pro příslušnou odrůdu a/nebo obchodní typ a pro oblast, v níž jsou pěstovány.

Celkový obsah rozpustných pevných látek dužniny plodu musí činit nejméně 120 Brix. Pro určení stupňů brix je nutné odebrat vzorek šťávy reprezentativní pro všechny plody.

C. Jakostní třídy

Ananasy se zařazují do tří níže uvedených tříd:

(i) Výběrová třída

Ananasy v této třídě musí být nejvyšší jakosti. Musí být typické pro svoji odrůdu a/nebo obchodní typ.

Musí být čerstvého vzhledu a pevné, s dobře vyvinutými oky.

Musí být bez nedostatků, s výjimkou velmi malých povrchových vad, pokud tyto vady nenarušují celkový vzhled produktu, jakost, skladovatelnost a úpravu balení.

Koruna musí být jednoduchá a rovná, bez postranních výhonků, a nesmí překročit 150 % délky plodu.

3 Na ananasy vyvážené s celým stonkem v důsledku zvláštní poptávky trhu se tento požadavek nevztahuje.

4 Odrůdy jako je „queen victoria“ mohou mít více porézní dužninu.

(ii) Třída I

Ananasy v této třídě musí být dobré jakosti. Musí být typické pro danou odrůdu a/nebo obchodní typ.

Musí být čerstvého vzhledu a pevné, s dobře vyvinutými oky.

Pokud nedojde k narušení celkového vzhledu produktu, jakosti, skladovatelnosti a úpravy balení, lze nicméně tolerovat následující drobné vady:

- malé vady tvaru;
- mírné vady zbarvení, včetně popálenin od slunce;
- mírné vady slupky (tj. škrábance, šrámy, odřeniny a kazy) nepřekračující 4 % celkového povrchu.

Tyto vady nesmí v žádném případě zasahovat do dužniny plodu.

Koruna může být jednoduchá či dvojitá a rovná nebo lehce prohnutá, bez postranních výhonků, a nesmí překročit 150 % délky plodu. Maximální odchylka koruny od podélné osy plodu nesmí přesáhnout 300.

(iii) Třída II

Tato třída zahrnuje ananasy, které nelze zařadit do vyšších tříd, ale které splňují minimální požadavky uvedené výše.

Lze povolit následující vady, pokud jsou u ananasů zachovány jejich základní vlastnosti, co se týče jakosti, skladovatelnosti a obchodní úpravy:

- vady tvaru;
- vady zbarvení, včetně popálenin od slunce;
- vady slupky (tj. škrábance, šrámy, odřeniny, otlačeniny a kazy) nepřekračující 8 % celkového povrchu.

Tyto vady nesmí v žádném případě zasahovat do dužniny plodu.

Koruna může být jednoduchá či dvojitá a rovná nebo prohnutá, bez postranních výhonků.

(iv) Třídy vnějšího zbarvení

Kritéria pro zbarvení ovoce jsou:

- C0: zcela zelený povrch,
- C1: počáteční fáze žloutnutí / oranžovění na 1/4 povrchu plodu,
- C2: žluté / oranžové zbarvení na 1/2 povrchu plodu,
- C3: žluté / oranžové zbarvení na 2/3 povrchu plodu,
- C4: zcela žlutý / oranžový plod.

III USTANOVENÍ O TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost se stanoví podle hmotnosti.

Minimální hmotnost jednotlivého plodu činí 700 gramů⁵.

Hmotnost ananasů v rámci balení se může lišit nejvýše o 10 % od průměrné hmotnosti jednotlivých plodů v balení.

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené jakostní třídy, jsou v každém balení dovoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. Dovolené odchylky jakosti

(i) Výběrová třída

Je povolena celková odchylka 5 % počtu nebo hmotnosti ananasů, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro třídu I, nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

(ii) Třída I

Je povolena celková odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti ananasů, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro třídu II, nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

(iii) Třída II

Je povolena celková odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti ananasů neodpovídajících požadavkům této jakostní třídy ani minimálním požadavkům, s výjimkou produktů napadených hnilobou nebo s jakýmkoli jiným poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě.

B. Dovolené odchylky velikosti

U všech jakostních tříd je povolena maximální odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti ananasů, které neodpovídají požadavkům na velikost, ale bezprostředně odpovídají velikosti větší nebo menší, než je velikost uvedená na balení.

V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ

A. Stejnorodost

Obsah každého balení musí být stejnorodý a musí sestávat pouze z ananasů téhož původu, odrůdy nebo obchodního typu, jakosti a velikosti.

---

⁵ S výjimkou odrůdy „queen victoria“, jejíž minimální hmotnost může činit 250 g.

Kromě toho je u výběrové třídy vyžadována stejnorodost ve zbarvení a zralosti.

Viditelná část obsahu balení musí odpovídat zbývajícím částem obsahu obalu.

B. Obalová úprava

Ananasy musí být baleny způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu.

Materiály použité uvnitř obalů musí být nové, čisté a nesmějí způsobovat vnější nebo vnitřní poškození produktu. Povoluje se použití materiálů, především papírů nebo nálepek s obchodními údaji, pokud je tisk nebo štítkování provedeno zdravotně nezávadnou barvou a lepidlem.

Nálepky individuálně připevňované na produkt musí být takové, aby při odstranění nezanechávaly viditelné stopy lepidla ani nezpůsobovaly vady slupky.

V obalech se nesmějí vyskytovat cizí příměsi.

C. Obchodní úprava

Ananasy lze dodávat:

- v horizontální poloze v balení,
- ve vertikální poloze v balení s korunou směřující vzhůru.

VI. USTANOVENÍ O OZNAČOVÁNÍ

Každý obal musí být na jedné straně označen následujícími údaji uvedenými čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku:

A. Identifikace

Balírna	)	Jméno a adresa
nebo a/nebo	)	úředně uznávané
Odesílatel	)	kódové označení. ⁶

B. Druh produktu

- „ananas“, není-li obsah viditelný zvenku,
- název odrůdy a/nebo obchodního typu (nepovinně),
- jasnou informaci, chybí-li koruna.

---

⁶ Vnitrostátní právní předpisy některých zemí vyžadují výslovné uvedení jména a adresy. Při použití kódového označení však musí být v bezprostřední souvislosti s kódovým označením uveden odkaz na „Balírnu a/nebo odesílatele (nebo jejich odpovídající zkratky)“.

C. Původ produktu

- Země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální nebo místní označení.

D. Obchodní údaje

- jakostní třída;
- počet plodů;
- rozpětí hmotnosti nebo uznávané označení velikosti⁷ (nepovinně);
- kód zbarvení (nepovinně);
- hmotnost obalu (nepovinně);
- čistá hmotnost (nepovinně);
- informace „uchovávejte při teplotě 80 C“ (nepovinně).

E. Úřední kontrolní značka (nepovinně)

Zveřejněno
v r. 2003

---

7 Toto je příklad „uznávaného označení velikosti“, které je v současné době obchodně využíváno.

A5: ovoce o hmotnosti 2,101
– 2,400 gramů

A6: - ovoce o hmotnosti
1,801 – 2,100 gramů

A8: - ovoce o hmotnosti
1,502 – 1,800 gramů

B9: - ovoce o hmotnosti
1,301 – 1,500 gramů

B10: - ovoce o hmotnosti
1,101 – 1,300 gramů

C12: - ovoce o hmotnosti 901
– 1,100 gramů

D14: - ovoce o hmotnosti 701
- 900 gramů